

Sayı : 2019/ 81
Konu : Propaganda hk.

08.01.2019

CUMHURİYET HALK PARTİSİ İL/İLÇE BAŞKANLIKLARINA

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 79. maddesi; "Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma" görevini Yüksek Seçim Kuruluna (YSK) vermiş, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un 49 - 66. maddelerinde seçim propagandası ve buna ilişkin yasaklar düzenlenmiştir.

YSK, 19/12/2018 tarih ve 1119 sayılı kararıyla Propagandaya ilişkin kuralları belirlemiştir.

Mahalli idareler seçimlerinin başlangıç tarihi 01 Ocak 2019 Salı günü, oy verme günü ise 31 Mart 2019 Pazar günü olduğundan, bu seçimlerde seçim propagandasının başlangıç tarihi, 298 sayılı Kanun'un 49. maddesinin son fıkrası uyarınca 21 Mart 2019 Perşembe gününe rastlamaktadır.

Buna göre aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekmiştir.

I- SEÇİMİN BAŞLANGIÇ TARİHİNDEN İTİBAREN (1 Ocak 2019);

A) Açık Yerlerde Propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

Seçim zamanında, genel yollar üzerinde, mabetlerde, kamu hizmeti görülen bina ve tesisler ile ilçe seçim kurullarınca gösterileceklerden başka meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılması yasaktır.

Gidiş-gelişi bozmayacak ve pazarların kurulmasına engel olmayacak surette toplantıların genel olarak yapıldığı ve varsa elektrik tesisatı olan yerleri seçmek suretiyle hangi meydanlarda toplu olarak sözlü propaganda yapılabileceği ilçe seçim kurullarınca tespit edilecektir.

Birden fazla siyasi partinin sözlü propaganda yapmak için müracaatları üzerine, toplantı, meydan, gün, sıra ve saatlerinin ilçe seçim kurullarınca ad çekme ile belirlenip, ilgililerine tebliğ edilecek ve bağımsız adaylar için de aynı suretle haftada bir gün ayrılacaktır.

Oy verme gününden önceki onuncu gün olan 21 Mart 2019 Perşembe günü sabahından, 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar olan propaganda serbestliği süresinde denetim ve gözetim yetkisi ilçe seçim kurullarındadır. 21 Mart 2019 tarihinden önceki zamanlarda ise yetki mülki idare amirlerindedir.

Açık yerlerde, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonundan, güneşin doğmasına kadar toplu olarak sözlü propaganda yapılamaz.

B) Kapalı Yerlerde Propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

Seçime katılan siyasi partiler veya bağımsız adaylar adına kapalı yer toplantısı yapılabilecektir.

Kapalı yer toplantısı yapmak isteyenlerin, üç kişilik bir heyet kurmak suretiyle en yakın zabıta amir veya memuruna haber vermeleri gerekmektedir. Köylerde, muhtara veya vekiline haber verilmesi yeterlidir. Heyet, toplantının düzenini sağlamak, kanunlara karşı hareketleri, edep törelerine aykırı veya suç işlemeye kışkırtıcı mahiyet taşıyan söz veya fiilleri önlemekle görevlidir. Bu düzenlemeye aykırı bir durum baş gösterdiğinde, gerekirse zabıtayı çağırma yetkisi vardır. Heyetin, toplantıda hazır bulunanlardan söz alacak olanları tayin ve tahdit etme hakkı vardır.

Bu toplantılarda yapılacak konuşmalar, 298 sayılı Kanun'un hoparlörle propaganda esaslarını düzenleyen 56. maddesi hükmü saklı kalmak üzere, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonuna kadar hoparlörle binanın dışındaki açık alanlara da verilebilecektir.

Kapalı yer toplantılarına, toplantıyı idare eden heyetin isteği veya yetkili seçim kurullarının kararı olmadıkça zabıta amir ve memurlar, muhtar ve ihtiyar meclisleri, hiçbir surette müdahale edemezler.

Mabetlerde, okullarda, kışla, karargâh, ordugâh gibi, askeri bina ve tesislerle askeri mahfillerde ve kamu hizmeti görülen diğer yerlerde kapalı yer toplantısı yapılamaz.

C) Seçim Büroları; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

Seçimin başlangıç tarihinden itibaren; seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adaylar, katıldıkları seçim çevrelerinde seçim çalışmalarını yürütmek üzere seçim büroları açabileceklerdir.

Ancak; Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri ve bunlara bağlı kuruluşlar, Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklar, özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklere ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıflar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile üretici birlikleri, kooperatif birlikleri, bankalar ve sendikalara ait bina ve tesisleri seçim bürosu amacıyla kullanılamaz.

Seçim bürosu; siyasi partilerin il veya ilçe başkanlıkları ile bağımsız adayların, büronun adresini ve en az bir sorumlusunun kimlik ve iletişim bilgilerini içeren bildirim seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, propaganda serbestliğinin başlangıç tarihinden önceki 20 Mart 2019 Çarşamba gününe kadar mahallin en büyük mülki amirine, propaganda serbestliği süresinin başlamasından (21 Mart 2019 Perşembe) sonra ise, ilçe seçim kuruluna verilmesiyle açılmış sayılacaktır.

Bildirim suretiyle açılan seçim bürolarının listesinin, mahallin en büyük mülki amirlikleri tarafından ilçe seçim kurullarına gönderilmesi gerekmektedir.

Açılma şartlarını taşımayan seçim bürolarının ilgisine, bu eksikliklerin tamamlanması için üç günlük süre verilecek, bu süreye uyulmaması halinde bürolar, şartları tamamlanıncaya kadar mülki amirlerce kapatılacaktır.

Propaganda serbestliği döneminde, ilçe seçim kurullarına yapılan başvurularda eksiklikler tamamlanmaz ise, ilçe seçim kurulunun seçim bürosunun kapatılması yolundaki bildirim üzerine bu

işlem mülki amirlerce yerine getirilecektir.

Seçim bürolarında görüntülü ve sesli propaganda yapılabilecektir. Ancak, seçim bürolarında yapılacak sesli yayınlarda çevresel gürültü ile ilgili mevzuat hükümlerine uyulması gerekmektedir.

Seçim büroları; saat 09.00'dan 23.00'e kadar halka açık faaliyette bulunabileceklerdir.

Seçim bürolarındaki ilân ve reklam malzemeleri 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'de kaldırılacak ve seçim bürolarının faaliyetleri de bu tarihte son bulacaktır.

D) Basın İletişim Araçları ve İnternette Propaganda; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

Seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adaylar, seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, oy verme günü öncesi 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar; Yazılı basında ilân ve reklam yoluyla veya internet sitesi açmak suretiyle sözlü, yazılı ve görüntülü propaganda yapabileceklerdir.

Vatandaşların elektronik posta adreslerine, taşınabilir ya da sabit telefonlarına görüntülü, sesli veya yazılı mesaj göndermek suretiyle propaganda yapılması yasaktır. Ancak, siyasi partiler kendi üyelerine sesli, görüntülü veya yazılı mesajlar gönderebilirler.

21 Mart 2019 – 30 Mart 2019 tarihleri arasında yazılı, sözlü ve görsel basın ve yayın araçları ile kamuoyu araştırmaları, anketler, tahminler, bilgi ve iletişim telefonları yoluyla mini referandum, gibi adlarla, bir siyasi parti veya aday lehinde veya aleyhinde veya vatandaşın oyunu etkileyecek biçimde yayın ve herhangi bir surette dağıtımının yapılması yasaktır. Bu sürenin dışında yapılacak kamuoyu araştırmaları, anketler, tahminler ve mini referandum gibi yayınlarda; tarafsızlık, gerçeklik ve doğruluk ilkelerine uyulması zorunludur.

E) Hoparlörle Propaganda;

Seçim takviminin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, seçim propagandasının sona erdiği 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar halkın huzur ve rahatını bozmamak koşuluyla açık yerlerde, güneşin batmasını müteakip ikinci saatin sonuna kadar hoparlörle propaganda yapmak serbesttir.

Ancak; başka bir siyasi parti veya bağımsız aday adına açık ya da kapalı yer toplantısı yapılan saatlerde, bu toplantıların yapıldığı yer ve binalardan işitilecek ve bu toplantıları rahatsız edecek biçimde hoparlörle propaganda yapılamaz.

İlçe seçim kurulları, kendiliğinden veya siyasi partilerin istekleri üzerine mahallin özelliklerini göz önünde tutarak hoparlörle yayının, yerini, zamanını, süresini ve diğer şartlarını tespitte yetkilidir.

Siyasi partilerin istemeleri halinde, ilçe seçim kurulunun düzenleyeceği programa göre varsa belediye hoparlörlerinden bedeli karşılığında siyasi partiler eşit surette faydalanabilirler.

F) Propaganda Amaçlı Yayın ve Malzeme Dağıtımı;

Tanıtıcı nitelikte broşür, el ilânları, parti bayrağı, poster, afis veya ses ve görüntü içeren CD, DVD gibi her türlü yayın seçim takvimi boyunca dağıtılabilir.

Belirtilen yayın veya malzemeleri dağıtacak kimselerin on sekiz yasını doldurmuş olmaları gerekir.

Siyasi Partiler ve adayların yukarıda sayılanlar dışında herhangi bir hediye ve eşantıyon dağıtmaları, dağıttırmaları veya bunları üçüncü kişiler ya da kurum ve kuruluşlar aracılığıyla kılınmak suretiyle dağıtılması yasaktır.

Siyasi partiler ve adaylar, halkın huzur ve refahını bozmamak, yaya ve taşıt trafiğini engellemek koşuluyla önceden izin almaksızın stant açabileceklerdir.

G) Propaganda Yayınlarına İlişkin Yasaklar;

Propaganda için kullanılan el ilânları ve diğer her türlü matbuat üzerinde Türk Bayrağı ve dini ibarelerin bulundurulması yasaktır.

Propaganda yayınlarında Türkçe dışında dil ve lehçeler de kullanılabilir.

H) İlan ve Reklam Yerleri; (1 Ocak 2019)- (30 Mart 2019)

Siyasi partiler ve adaylar, seçim bürolarına, seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, parti bayrağı, afis, poster, pankart ve benzeri malzemelerini asabilecekler ve yapıştırabileceklerdir. Siyasi partiler, sayılan malzemeleri genel merkez, il, ilçe ve belde binalarına her zaman asmakta ve yapıştırmakta serbesttir.

Siyasi partiler ve adaylar, seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, açık veya kapalı yer toplantıları ile taşıtlarında; parti bayrağı, afiş, poster, pankart ve benzeri ilân ve reklam malzemelerini serbestçe kullanabileceklerdir. Miting günü, miting alanı çevresindeki güzergâhlarda, toplantı süresinin bitimine kadar bu malzemeler yine serbestçe kullanılabilir.

Seçime katılan siyasi partiler ve bağımsız adaylar, oy verme gününden önceki otuzuncu gün olan 1 Mart 2019 Cuma gününden itibaren, kendilerini tanıtıcı poster, parti bayrağı, ilân, pankart veya afis gibi malzemeleri asmak veya yapıştırmak amacıyla, o seçim çevresi içerisinde, belediyelerce doğrudan kullanılan ve ilçe seçim kurullarınca belirlenen sabit ilân ve reklam yerlerinden süresi, sayısı ve ücreti eşit olmak şartıyla yararlanabileceklerdir.

Seçim zamanı dışında ücretsiz olarak isteklerine tahsis edilen ilân ve reklam yerleri için ücret talep edilemeyecektir ve bu yerler siyasi partiler ve bağımsız adaylar arasında eşit olarak paylaşılacaktır.

Belediyelerin izni ile özel kişi ve kuruluşlar tarafından kurulan veya belediyelere ait olup da özel kişi ve kuruluşlara kiraya verilen sabit ilân ve reklam yerleri, bu kişi ya da kuruluşlar tarafından siyasi propaganda amacıyla kullanılabilmeleri için bu hususta yapılacak başvuru üzerine, söz konusu

yerlerin ilçe seçim kurullarınca yukarıda belirtilen kurallara göre tahsis edilecektir.

İlçe seçim kurulunca, o seçim çevresi içindeki ticari amaçlı sabit ilân ve reklam yerlerinin, oy verme gününden önceki kırkinci gün olan 19 Şubat 2019 Salı gününe kadar belirlenerek, seçime katılan tüm siyasi partiler ile bağımsız adaylara yazılı olarak bildirilmesi ve siyasi partiler ve bağımsız adayların, bildirimden itibaren üç gün içinde yararlanmak istedikleri ilân ve reklam yerlerini ve süresini yazılı olarak ilçe seçim kuruluna iletmeleri zorunludur. (Bu konuda ayrıca bilgilendirme yapılacaktır.)

Aynı ilân ve reklam yerleri için birden fazla siyasi parti ve bağımsız adayın talepte bulunması halinde ilçe seçim kurulu, ilgilileri aynı anda davet ederek son tercihlerini yazılı olarak bildirmelerini ister, ilgili siyasi parti veya bağımsız adaylar arasında, anlaşma sağlanamaması durumunda, ilân ve reklam yerleri, ad çekme işlemi yapılarak eşit süre, sayı ve ücret karşılığında tahsis edilir.

Ad çekme işlemi, birden fazla istekte bulunulan her bir ilân ve reklam yeri için propaganda süresinin tamamı, istekli sayısına bölünmek suretiyle eşit olarak belirlenir.

Şehir dışında karayolları kenarında bulunan sabit ilân ve reklam yerlerinin de aynı yöntemle belirleme ve tahsis etme yetkisi il seçim kurulundadır. Ancak il seçim kurulunun bu yetkisini, yetkili ilçe seçim kuruluna devredebilir. Örgütlerimiz bu yetki devrinin yapılıp yapılmadığı takip edecektir.

Ad çekme işleminden sonra ilân ve reklam yerlerinden yararlanmak istemediğini il veya ilçe seçim kuruluna yazılı olarak bildiren siyasi parti ve bağımsız aday için ayrılan yerler, başvuruda bulunan diğer siyasi parti veya bağımsız adaya tahsis edilebilir. Bu nedenle diğer parti veya adayların kendilerine ayrılan yerleri kullanıp kullanmadığı takip edilmelidir.

298 sayılı Kanun'da yasaklanan yerler dışında, kamuya açık alanlara yerleştirilmiş görüntülü ilân ve reklam yapmaya uygun sabit dijital reklam panoları vasıtasıyla da görüntülü propaganda yapılabilir. Ancak, araçlarla sesli propaganda yapılmasının yasaktır.

Vatandaşlar, oy verme gününden önceki otuzuncu gün olan 1 Mart 2019 Cuma gününden, propaganda süresinin bitim günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar, konutlarına, iş yerlerine veya taşıtlarına, siyasi partilere ya da adaylara ait bayrak, afis veya poster gibi tanıtıcı malzemeleri asabilir veya yapıştırabilirler.

Konut veya işyeri olarak kullanılmayan binalar ile iskâna açılmamış ya da inşaat halindeki yapılara, siyasi partilere ve adaylara ait bayrak, afis veya poster gibi tanıtıcı malzemelerin asılması ve yapıştırılması yasaktır.

Seçim propaganda süresinin son günü olan 30 Mart 2019 Cumartesi günü saat 18.00'den sonra, ilân ve reklam malzemelerinin siyasi partilerin genel merkez, il, ilçe ve belde binaları haricinde asılması, yapıştırılması ve teşhiri yasaktır.

I) İlân ve Reklam Yerleri İle İlgili Yasaklar; (1 Ocak 2019) – (31 Mart 2019)

Seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden oy verme gününü takip eden güne kadar siyasi partiler, bağımsız adaylar, herhangi bir kurum veya kuruluş ya da vatandaşlar tarafından, 298 sayılı Kanun'da belirtilen yerlerin dışında, siyasi ilân ve reklam içeren afis, poster, pankart

veya siyasi parti bayrağı gibi malzemelerin asılması, yapıştırılması veya teshiri yasaktır.

Aksi halde, bu ilân ve reklamlar kaldırılır ve masrafları da ilgisinden tahsil edilir.

Belirtilen yasaklarla ilgili işlem yapma yetkisi;

-Seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden 28 Şubat 2019 Perşembe günü saat 24.00'e kadar mülki makamlara,

-Son otuz gün içinde (1 Mart 2019 – 30 Mart 2019) ise ilçe seçim kurullarına aittir.

Seçimin başlangıç tarihi olan 1 Ocak 2019 Salı gününden, oy verme gününü takip eden güne kadar şehir içi veya şehir dışında, toplu taşıma amacıyla kamu hizmetlerinde kullanılan hava, kara, deniz ve raylı sistem taşıtlarında yer alan reklam yerleri ve araçlarında, siyasi propaganda içeren her türlü yayın yapılması yasaktır. (298-61/2) Toplu taşıma araçlarına tahsis edilmiş üstü kapalı duraklar ile yolcuların inip bindiği kapalı alanlarda da aynı yasak geçerlidir.

İ) Matbua Dağıtımı; (1 Ocak 2019) - (30 Mart 2019)

El ilânı mahiyetindeki matbuaları dağıtacak kimselerin seçme yeterliğini haiz olmaları gereklidir.

Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişiliklerinde memur ve hizmetli olarak çalışanlar ilân dağıtamazlar.

J) Seçim Süresince Yapılamayacak İşler;

298 sayılı Kanun'un 62. maddesinde sayılanlarla, kamuya yararlı dernekler ve bunlarda görev almış bulunan memur ve hizmetliler seçimlerde de tarafsızlıklarını korumak zorundadırlar.

Bu kişilerin, seçim süresince;

Siyasi partilere veya adaylara her ne nam altında olursa olsun bağış ve yardımlarda bulunmaları yasaktır.

Memur ve hizmetlileriyle her türlü araç, gereç ve imkânlarını siyasi bir partinin veya adayın emrinde veya herhangi bir siyasi faaliyette çalıştırmaları, kullanmaları veya kullandırmaları yasaktır.

Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişilikleri, umumi menfaatlere hâdim cemiyetler ve Bankacılık Kanunu'na tabi teşekküllerin, siyasi bir partinin lehinde veya aleyhinde veya vatandaşın oyuna tesir etmek maksadıyla her türlü yayınlarda bulunmak yasaktır.

Kamu yararına çalışan dernek ve vakıflar, seçmenin oyunu etkileyebilecek girişimlerde bulunamazlar.

**II- SEÇİM PROPAGANDA SERBESTLİĞİNİN BASLANGIÇ TARİHİ OLAN
21 MART 2019 TARİHİNDEN İTİBAREN OY VERME GÜNÜNÜ TAKİP
EDEN GÜNE KADAR OLAN SÜRE İÇİNDE;**

Devlet, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyelerle bunlara bağlı daire ve müesseseler, iktisadi devlet teşekkülleri ve bunların kurdukları müesseseler ve ortaklıkları ile diğer kamu tüzel kişilikleri, umumi menfaatlere hâdim cemiyetler ve Bankacılık Kanunu'na tabi teşekküllere ait kaynaklardan yapılan iş ve hizmetler dolayısıyla, (açılış ve temel atma dâhil) törenler tertiplenmesi, nutuklar söylenmesi demeçler verilmesi ve bunlar hakkında her türlü vasıta ile yayınlarda bulunulması yasaktır.

Bakanlarla, milletvekilleri yurt içinde yapacakları seçim propagandası ile ilgili gezilerini makam otomobilleri ve resmî hizmete tahsis edilen vasıtalarla yapamazlar. Bu maksatla yapacakları gezilerde, protokol icabı olan karşılama ve uğurlamalar ile törenlerin yapılamaz ve resmî ziyafet verilemez.

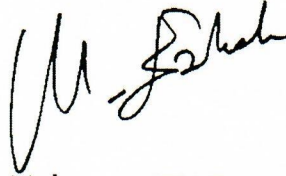
Bakanlar, milletvekilleri ve adayların seçim propagandası ile ilgili olarak yapacakları gezilere hiçbir memur katılamaz.

Yukarıdaki açıklamalara göre iş ve işlemlerin dikkatle yürütülmesi gerekmektedir. İş ve işlemlerinizde başarılar dileriz.

Saygılarımızla

Oğuz Kaan SALICI
Genel Başkan Yardımcısı

Muharrem ERKEK
Genel Başkan Yardımcısı

Mehmet Akif HAMZAÇEBİ
Genel Sekreter